

ÇERÇİCİ

RECEP YILMAZ

YAYIN NU: 1627

EDEBÎ ESERLER: 844

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI

SERTİFİKA NUMARASI: 49269

ISBN: 978-625-408-044-9

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®

İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul

Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Oğuzhan Murat Öztürk

Kapak Tasarımı: Ceyhun Durmaz

Dizgi-Tertip: Mahmut Doğan

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ANA BASIN YAYIN GIDA İNŞ. SAN. VE TİC. A.Ş

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.

Güven İş Merkezi No:6/13, Bağcılar / İstanbul

Sertifika Numarası: 20699 Tel: (0212) 446 05 99

İstanbul- 2021

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Recep Yılmaz, akademisyen, yazar ve müzisyendir. 2003'ten bu yana hikâye ve anlatı konularıyla ilgilenmektedir. İlgisini, zamanla, sistematize ederek akademik alana da taşımış; Aralık 2014'te, "Anlatı Yoluyla Dünyanın Zihinsel Alanda Yeniden Kurulumu" başlıklı tezi ile doktor; "Anlatıbilim" ve "Anlatısal Reklamcılık" ana başlıklarında ülkemiz ve dünya literatürüne yaptığı katkılar neticesinde Ağustos 2018'de doçent unvanı almıştır. 2020 itibarıyla, estetik anlayışının artık olgunlaştığına kani olup, edebiyat alanında eserler üretmeye başlamıştır.

Yılmaz'ın yazın politikasını üç ilke şekillendirmektedir: (1) Anlatı, hakiki bir hikâye üzerine inşa edilmelidir. (2) Yazar, anlatısını, bilinen sınırların ötesine uzanacak şekilde kurmalıdır. (3) Anlatı, dünyanın bilinen hâlini kurgu vasıtasıyla yeniden şekillendirip, okuyucunun kendi gerçekliğini askıya almasını ve sorgulamasını sağlamalıdır. Elinizde tuttuğunuz kitap, bu politikanın ilk ürünüdür.

Yazarın, yayımlanmış kitaplarının listesi aşağıdaki gibidir:

- *Handbook of Research on Narrative Interactions*, ABD: IGI-Global, 2021
- *Handbook of Research on Narrative Advertising*, ABD: IGI-Global, 2019
- *Handbook of Research on Transmedia Storytelling and Narrative Strategies*, ABD: IGI-Global, 2018
- *Senaryo: Nasıl Yazılır? Nasıl Yazıyorlar?*, Alfa Yayınları, 2018
- *Narrative Advertising Models and Conceptualization in the Digital Age*, ABD: IGI-Global, 2017 ("Web of Science" tarafından indekslenmiştir.)
- *150 Soruda Geleneksel ve Dijital Reklamcılık*, Umuttepe Yayınları, 2016
- *Handbook of Research on Effective Advertising Strategies in the Social Media Age*, ABD: IGI-Global, 2015 ("Scopus" tarafından indekslenmiştir.)
- *99 Soruda Reklam ve Reklamcılık*, Derin Yayınları, 2015 *Liderlik ve Çağdaş Boyutları*, Derin Yayınları, 2013
- *Reklamcılığın Anahtar Kavramları*, Kitabevi Yayınları, 2011

Toprağın üzerinden yeryüzünün kokusu henüz uçup gitmemişti. Elmalar, elma gibi tadar; çilekler, çilek gibi kokardı. Su, tüm bereketiyle tarlaları doldurur; ateş, yorgun düşmüş ruhları arındırırdı. Yıldızlar, daha gökyüzünden silinmemişti...

Günün aydınlığında insanlar, nimetleri için Tanrı'ya şükreder, gecenin karanlığında isyankâr ruhlardan kendilerini sakınması için yine ona sığınırldı. Musibetler türlü türlüydü ama hiçbir şey, ayın en karanlık olduğu vakit gelip çatığında duydukları at arabası sesi kadar onları ürkütmezdi. Önce, ölüm sessizliği kaplardı yeryüzünü. Kaybolan seslerle birlikte zaman da yitip giderdi sanki. Sonra, taşıdığı iğrenç kokuyla birlikte insanın tenini usulca saran hafif bir rüzgâr, sessizliği bozardı. Ardından, çok geçmeden, ağır ağır yürüyen atın çıkardığı ayak sesleri insanların kafalarının içinde yankılanmaya başlar, nal sesleri yakınlıştıkça arabanın gıcirtısı da işitilir olurdu. Sesler işitilir hâle geldikçe, pencerelerinin çerçevelerinden giren rüzgâr da şiddetlenerek uğuldamaya başlar, leş kokusu keskinleştikçe keskinleşirdi. Musibet kapılarının önünden geçerken, insanların evleri, artık onlar için in olurdu. Bu sıkışıp kalmışlığın ortasında, yüreklerini susturmaya çalışmaktan başka bir şey gelmezdi ellerinden. Her seferinde hiç bitmeyecek, geçip gitmeyecekmiş gibi gelirdi. Lakin geçerdi. Giderken, önce at arabasının sesi uzaklaşır, sonra rüzgârın uğultusu diner ve koku çekilirdi. Sesler kesilip, rüzgâr dinip, koku çekilince, kara kışın ortasındaki bir nehir gibi sükünetin içinde donup kalan zaman, çözüldü...

Serçenin üzerine konduğu kaya, akıp giden gökyüzünün altında, belki binlerce yıldır öylece duruyordu. Ne ona sırtını yaslayanların acılarından taş kesilmişti ne de çevresinde eğlenenlerin mutlulukları onu eritmişti. Sağlamlıktan başka bir meziyeti yoktu, iradesi de. Altı üstü bir kayaydı işte. Öylece duruyordu. Serçe de altı üstü bir serçe...

Susamıştı. Derenin taşlarının birinde susuzluğunu dindirmiş, sonra da uçup, bu dayanıklı ve iradesiz kayanın üzerine gelmişti. Bir süre, altındaki kayadan farksız, bekledi. Ardından, açlığı onu hareketlendirdi. Derenin ardındaki nehre kadar uzanan tarlalara doğru yöneldi. Epeyce ilerledikten sonra, bir römorkun paslı yan kapağının üzerine kondu. Üç kişi römorkun gölgesinde oturmuş çay içiyordu. Oracıkta durup, onları inceledi. Serçeyi fark etmediler bile. Serçe, baktığıyla kaldı.

Kenan'ın, serçeyi fark etmesi zaten pek olanaklı değildi. Aklı evde kalmıştı. Amcası ve amcasının oğlunun da sırtları römorka dönüktü. Tarlayı sürerken mola vermişlerdi. Amcası her zamanki gibi boş bir muhabbet açmış, erkeklik taslamakla meşguldü. Ne kâinatın zamansızlığı ne de üzerinde akıp giden gökyüzünün biteviyeliği dikkatini çekmişti hayatı boyunca. Üzerine bastığı toprak bile içini titretmemişti hiç. Tüm varlığı uçkurunda düğümlenmiş, bu düğüm gözlerini kör etmişti. Toprak sadece toprak, gökyüzü sadece gökyüzüydü. Kendisi de sadece erkek. Sorsanız, boylu poslu ve yakışıklıydı; Taylan adını boşuna koymamışlardı. Amcasına bakarken, polenlerini salan bir

Evine yaklaşırken, büyükbaşlar çoktan köyün yoluna dizilmişti. Otlamaya çıkarılanlar, her akşam bu vakitlerde ahırlarının yolunu tutardı. Öğlen vakti tanıştıkları yabancınn dikkatini çeken mezarlığın hemen bitişiğinde, derenin kenarına kurulmuş değirmenle başlardı köy. Mezarlığın karşısında da harman yeri bulunurdu. Köylünün hayatta kalması için elzem yerlerden biri olan bu müşterek alanın, kabristana bakması ise manidardı. Yaşama tutunmak için çabalayıp durdukları bu yerde, ölüm sürekli kendini hatırlatırdı. Harman yeri, bir sürü iş için kullanılırdı. Yabancınn kokusundan dem vurduğu tezeklerin basılması da bunlardan biriydi. Nasıl kokmasıındı ki? Hayvanların dışkısı, daha sıcakken alınır, samanla karılır, kare şekline getirilir, kurutulur, sonra da elde edilen tezекler tuğla gibi dizilerek çadıra benzer bir şekilde yığılırdı. İstiflenmek için küme küme sıralanan bu tezek yığınları öylesine muntazam yerleştirilirdi ki, dışarıdan bakan birisi bunların barınak olduğunu bile zannedebilirdi. Tabii yanına gelene kadar. Aldığı koku, gözünün gördüğünü yalancı çıkarırdı. Köyün merkezinde ise küçük bir meydan vardı. Meydanı birkaç bakkal ve kahvehane çevrelemişti. Bu alanın hemen arkasında köyün camisi yer alırdı. Daha köy kurulurken yerini ilk alanlardandı. Meydandan itibaren, köyü ortadan ikiye bölen yolun kendisi bu defa iki kola ayrılır, sonra biraz ileride tekrar birleşir ve aşağıdaki köye doğru uzanırdı. Kenan, hayvanlara şöyle bir baktı. Hayvancıklar, onları güdenlerden daha bir sevimli göründü gözüne. Bunları güdenler, birbirlerini de gütmüyorlar mıydı? Bu

Ertesi sabah dünyanın en tatlı sesiyle uyandı:
“Babam.”

Kızının gülüşüyle naif bir güneş doğmuştu sanki yeryüzüne. Fatma’nın parıldayan gözleri, ruhunu aydınlatmıştı. Yatağından doğruldu. Saçlarını okşadı. Başını koklayıp, göğsüne bastırdı. Ne çok çekmişti yavrusu. Masum gülümseyişi, ıslıl ıslıl göz bebekleri, sesindeki huzur... Tüm fedakârlığı yerine ulaşmıştı. Onun için her şeye değerdi. Bir baba olarak kendiyile gurur duyuyordu. Kendisini nasıl hissettiğini sordu.

Gülümsedi. Başka bir şey söylemesine gerek de yoktu. O da öylesine sormuştu zaten. Kendisi de gülümsedi. Mutluluk dolu iki tebessüm dünyanın en anlamlı diyaloguymuştu o an.

“Kahvaltın hazır baba.”

“Tamam,” dedi. “Hemen geliyorum.”

Elbiseleriyle uyuyakalmıştı. Kızı odadan çıkınca, üstündekileri yenileriyle değiştirdi. Gömleğinin düğmelerini iliklerken boynunu bir kaşıntı tuttu. Yılanın pullarının değdiği yerler kaşınmaya başlamıştı. Temizlenmesi gerektiğini düşündü. Güzelce sabunlayınca geçerci.

Bir işe yaramadı. Daha çok sabun sürdü. Bekletti. Tekrar yıkadı ancak yine değişen bir şey olmadı. Her neyseydi. İçeri geçip sofraya oturdu. Bölünmüş ekmeklerden kalan kırıntılar ve zeytin çekirdekleri vardı sofrada. Bir çay bardağının da dibini duruyordu. Kızı, sekinin önünde, bir ihtiyacı olur diye bekliyordu.

Aradan günler geçti. Artık ne çalışmak için tarlaya gidiyor ne de kimseyle konuşuyordu. Muhtarın ve yanındakinin kendisini çıkartamaması, türlü türlü şeyler kurmasına neden olmuştu: Acaba işkillenmişler miydi? Tam da anlamışlar denemezdi, öyle olsa bile anlamaları ne kadar sürecekti ki? En çok da muhtarın söylediğine takılmıştı. Niye tasalanmıştı? İsmi hatırlayamadığı için. Kimin için? Elinde büyüyen adam için. Sözleri zihninde yankılanıp duruyordu:

“Elimde büyüyen adam için tasalandım birden. İsmi hatırlayamadım.”

Bir ara, muhtar her şeyin bal gibi farkında olduğuna emin oluyordu... Zaten, karşılaştıklarında, gözleriyle de epey sorgulamıştı. Yoksa ne olduğunu anlamıştı da yanındaki mi bir şey söylememişti? Bundan menfaati neydi?

Başka bir aralık, konuşmanın tümünü düşündüğünde, zihninin kendisini yanılttığına kanaat getiriyordu. Nihayetinde tüm bu gelgitler, uykularını kaçırıyordu. Ortada, artık değiştiremeyeceği koskoca bir gerçeklik vardı: İsimsizdi. Bu da tıpkı kimsesizliği, ezilmişliği, hırpalanmışlığı kadar gerçektir. Şimdi, gerçekliğinin bu yeni yanı, eski yanlarıyla birleşip heyulalar peyda ediyordu.

Çok geçmeden zihnindeki karanlık, dünyasını bir gölge gibi kapladı. Kafasında kurdukları, onu insanlardan gittikçe uzaklaştırdı. İnsanlardan uzaklaştıkça, yokluğunun varlığından daha çok dikkat çekmesi, herkesin neler olduğunu merak etmesi gerekirdi. Lakin öyle olmazdı.